

tataḥ kathamcid uttiraṇaḥ pāram, ekāvaliṃ gale
cūdāmaṇiṃ ca taṃ mūrdhni pūrvavat sthitam aikshata. 136
etad dṛiṣṭvā prabuddhaḥ sa prātaḥ paricayāgatam
asya kshapaṇakam rājā phalaṃ svapnasya pṛiṣṭavān. 137

«na vācyam apriyam; kimtu katham pṛiṣṭo na vacmi te? 138
«yā tvayā 'ekāvali dṛiṣṭā hṛitā cūdāmaṇis tathā,
«saisha devyā viyogas te putreṇa ca bhaviṣyati; 139
«prāpte ca 'ekāvali-ratne yad uttiraṇābhdhinā tvayā,
«duḥkhānte so 'pi bhāvi te devī-putra-samāgamah.» 140
iti kshapaṇakena 'ukte vispāṣṭam, sa nṛipo 'bravit:
«putro me 'dyāpi nāsty eva; sa tāvaj jāyatām!» iti. 141
atha 'upayātād aṅraushit sa Rāmāyaṇa-pāṭhakāt
putrārtham vihitā-kleṣam rājā Daṣaratham nṛipam. 142
tena 'udbhūta-suta-prāpti-cintaḥ, kshapaṇake gate,
rājā Kanakavarshas tad nināya vimanā dinam. 143

rātrāv akasmāc ca 'ekākt vinidraḥ ṣayane sthitaḥ,
dvāre 'nudghāṭite 'py, antaḥ pravaiṣṭam striyam aikshata. 144
vinītā saumya-rūpā ca sā taṃ sāccaryam utthitam
krita-pramāṇam dattācchī kṣhitīcchvaram abhāshata: 145
«putra, māṃ viddhi tanayam Nāga-rājasya Vāsukeḥ
«tvat-pitṛ bhaginīm jyeshṭhām nāmnā Ratnaprabhām imām! 146
«rakṣhārtham te 'ntike ṣaṣṭvad adṛiṣṭvā ca vasaṃy aham,
«adya dṛiṣṭvā sacintam tvām ātmā te darṣito mayā. 147
«na drashṭum utsahe glāniṃ tava; tad brūhi kāraṇam!»
ity uktāḥ sa tayā rājā piṭṛiṣṭvasrā jagāda tām: 148
«dhanyo 'ham, amba, yasya 'evam tvam prasādam karoshi me;
«anirvṛitiṃ ca me viddhi putrāsambhava-hetukām. 149
«api rājarshayo yatra purā Daṣarathādayaḥ
«svargārtham aicchaṃs, tatra, 'amba, katham na 'icchantu mādrīcāḥ?» 150
etat Kanakavarshasya nṛipates tasya sā vacaḥ
ṣrutvā, Ratnaprabhā Nāgi bhrātuh putram uvāca tam: 151
«tarhi, putra, vadāmy ekam yam upāyam, kurushva tam!
«gatvā Svāmikumāram tvam etad-artham prasādaya! 152
«Kumāra-dhārām vighnāya patantīm mūrdhni duḥsaham
«ṣarīrāntarpravaiṣṭāyāḥ prabhāvād me sahiṣhyase; 153
«vighna-jātam vijitya 'anyad api prāpsyasi vāñchitam.»
ity ukṭvā 'antardadhē Nāgt, rājā hṛiṣṭo 'kṣhipat kshapām. 154

prātar mantrishu vinyasya rājyam, putrābhikāṅkṣhayā
yayau Svāmikumārasya padamūlam sa bhūpatiḥ. 155
tatra tīvram tapaḥ cakre tam ārādhayitum prabhum
tayā 'arpita-balo Nāgyā ṣarīrāntaḥpravaiṣṭayā. 156
tato 'ṣani-nibhā rājñāḥ patitā tasya mūrdhani
Kumāra-vāridhārā sā pravṛittābhūd anāratam; 157
sa ca seḥ ṣarīrāntargata-Nāgi-balena tām.
tatas tasya adhivighnārtham Herambham prerayad Guhaḥ. 158